

ZAKON O UDRUŽENJIMA I FONDACIJAMA

(„Službene novine Federacije BiH“ , broj 45/02)¹

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti i postupak za osnivanje, unutrašnju organizaciju, registraciju, prestanak udruženja i fondacija, kao i druga pitanja od značaja za slobodno i dobrovoljno udruživanje građana i pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

Udruženje je, u smislu ovoga zakona, svaki oblik dobrovoljnog povezivanja više fizičkih ili pravnih lica radi unapređenja i ostvarivanja nekog zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, u skladu s Ustavom i Zakonom, a čija osnovna svrha nije sticanje dobiti.

Fondacija je pravno lice koje nema svoje članstvo, a cilj njenog osnivanja je upravljanje određenom imovinom u općem ili zajedničkom interesu.

Član 3.

Udruženja i fondacije samostalno utvrđuju svoje ciljeve i djelatnosti, u skladu s Ustavom i Zakonom.

Ciljevi i djelatnost udruženja ili fondacije ne mogu biti u suprotnosti s ustavnim poretkom Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), niti usmjereni ka njegovom nasilnom rušenju niti raspirivanju nacionalne, rasne, vjerske i druge mržnje ili diskriminacije zabranjene Ustavom i Zakonom.

Ciljevi i djelatnost udruženja ili fondacije ne mogu uključivati angažiranje u predizbornoj kampanji političkih stranaka i kandidata, prikupljanje sredstava za političke stranke i njihove kandidate i finansiranje kandidata, odnosno političkih stranaka.

Član 4.

Udruženje i fondacija mogu radi ostvarivanja svojih statutarnih ciljeva i djelatnosti osnivati subjekte za privrednu i drugu djelatnost pod uvjetima utvrđenim zakonom i statutom udruženja odnosno fondacije.

Udruženje ili fondacija mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane s ostvarivanjem osnovnih statutarnih ciljeva udruženja ili fondacije) samo preko posebno osnovanog pravnog lica.

Dobit koju udruženje ili fondacija ostvari iz nesrodnih privrednih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.

Nije dopušteno direktno ili indirektno sticanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruženja ili fondacije: osnivačima, članovima udruženja, članovima upravljačkih tijela, odgovornim licima, djelatnicima ili donatorima.

Ograničenje iz stava 4. ovog člana ne odnosi se na naknade za rad ili nadoknade troškova tim licima u vezi s ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruženja ili fondacije.

Ograničenja iz ovog člana neće uticati na imovinu udruženja ili fondacije iz člana 38. ovog zakona.

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom zakonskog teksta. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljena verzija teksta propisa pravno valjana, trenutno važeća ili pravodobno dopunjena i mijenjana, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog prečišćenog teksta.

Član 5.

Ako ciljevi udruženja ili fondacije nisu u suprotnosti s Ustavom, ovim zakonom i pravnim sistemom, udruženje odnosno fondacija, sa sjedištem na području Republike Srpske, može obavljati svoju djelatnost na području Federacije bez daljnjih administrativnih uvjeta. U tom slučaju upis udruženja vrši se na način što se podaci iz rješenja o upisu udruženja registriranog u Republici Srpskoj prenose u registar udruženja, u skladu sa članom 26. ovog zakona.

Primljeno rješenje zajedno sa statutom ulaže se u registar, a udruženju odnosno fondaciji izdaje se rješenje o upisu u registar udruženja odnosno fondacija u Federalnom ministarstvu pravde (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), odnosno kantonalnom organu uprave nadležnom za upravu (u daljnjem tekstu: kantonalni organ).

Član 6.

Zakonom se može udruženju ili fondaciji povjeriti da u okviru svoje djelatnosti vrši javne ovlasti.

Član 7.

Udruženje i fondacija imaju svoj naziv i sjedište.

Naziv udruženja i fondacije mora biti na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine. Naziv udruženja i fondacije može se, ako je to predviđeno statutom, upisati u registar i u prijevodu na jednom ili više stranih jezika, s tim što naziv na službenom jeziku mora biti upisan na prvom mjestu.

Iznimno od odredbi st. 1. i 2. ovog člana naziv udruženja i fondacije može sadržavati pojedine strane riječi ako one čine ime međunarodne organizacije čije je udruženje ili fondacija član, ako su te riječi uobičajene na nekom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, ako za njih nema odgovarajuće riječi u nekom od službenih jezika Bosne i Hercegovine, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

Uz puni naziv udruženje ili fondacija može koristiti i skraćeni naziv koji mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih udruženja odnosno fondacija.

Član 8.

Udruženje i fondacija mogu imati svoj znak.

Naziv i znak udruženja ili fondacije mora se jasno razlikovati od naziva i znaka drugih udruženja ili fondacija.

Član 9.

Kod organa nadležnih za vođenje registra udruženja i registra fondacija ne mogu pod istim nazivom biti upisana dva ili više udruženja odnosno dvije ili više fondacija.

U slučaju da dva ili više udruženja ili fondacija podnesu zahtjev za upis pod istim nazivom, odobrit će se zahtjev onog udruženja odnosno fondacije koji je ranije podnesen. Ako je takav upis već izvršen, organ nadležan za registraciju donijet će rješenje kojim će naložiti kasnije upisanom udruženju ili fondaciji da u roku od 30 dana izvrši izmjenu svog naziva.

Ako udruženje odnosno fondacija ne postupi po rješenju iz stava 3. ovog člana, protiv tog udruženja ili fondacije pokrenut će se postupak brisanja iz registra, u skladu sa Zakonom.

Član 10.

U naziv udruženja odnosno fondacije ne mogu se unositi sljedeći nazivi:

- 1) Bosna i Hercegovina - bez odobrenja nadležnog organa Bosne i Hercegovine;
- 2) Federacija - bez odobrenja federalnog organa uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada udruženja odnosno fondacije;
- 3) naziv kantona - bez odobrenja kantonalnog organa u čiju nadležnost spada oblast na koju se odnosi djelatnost udruženja odnosno fondacije;
- 4) naziv grada i općine - bez odobrenja gradonačelnika odnosno općinskog načelnika.

II – UDRUŽENJA

1. Osnivanje udruženja

Član 11.

Udruženje mogu osnovati najmanje tri fizička odnosno pravna lica koja su državljani Bosne i Hercegovine, ili stranci koji su stalno nastanjeni ili borave duže od jedne godine na teritoriji Federacije sami ili zajedno s građanima Federacije.

Udruženje se osniva donošenjem osnivačkog akta.

Udruženje stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar. Pravne radnje poduzete prije upisa udruženja u registar stvaraju obaveze samo za lica koja su poduzela te radnje.

Član 12.

Osnivačka skupština udruženja donosi osnivački akt, statut udruženja i imenuje organe upravljanja.

Član 13.

Osnivački akt sadrži:

- 1) imena i prezimena i adrese, odnosno naziv i sjedište osnivača;
- 2) naziv i sjedište i adresu udruženja;
- 3) osnovne ciljeve osnivanja udruženja;
- 4) ime i prezime ovlaštenog lica koje će obaviti poslove upisa u registar udruženja;
- 5) potpise osnivača i jedinstveni matični broj građana, ukoliko su osnivači državljani Bosne i Hercegovine.

Član 14.

Statut udruženja sadrži:

- 1) naziv i sjedište udruženja;
- 2) ciljeve i djelatnost udruženja;
- 3) zastupanje i predstavljanje udruženja;
- 4) organe udruženja, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva, trajanje mandata, kvorum i pravila glasanja, uključujući i pitanja o kojima se odlučuje kvalificiranom većinom, funkciju lica ovlaštenog da saziva skupštinu;
- 5) oblik i sadržaj pečata udruženja;
- 6) oblik i sadržaj znaka ako udruženje odluči da ima znak;
- 7) sticanje i raspolaganje imovinom;
- 8) način donošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu;
- 9) postupak za donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih općih akata udruženja;
- 10) uvjete i način učlanjenja, prestanak članstva, kao i prava, dužnosti i odgovornost članova udruženja;
- 11) uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada udruženja;
- 12) pravila za raspodjelu preostale imovine u slučaju prestanka rada udruženja.

Statutom se mogu urediti i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost udruženja.

Član 15.

Udruženje se može udruživati u saveze ili pripojiti, razdvojiti ili transformisati samo u drugo udruženje ili fondaciju.

Savez se upisuje u registar i danom upisa stiče svojstvo pravnog lica.

Udruženje može imati svoje organizacione oblike (podružnice, ogranke, klubove i sl.), u skladu sa statutom.

2. Članstvo

Član 16.

Član udruženja može biti državljanin Bosne i Hercegovine, strano lice koje ima stalni ili privremeni boravak u Bosni i Hercegovini, ili pravno lice koje dobrovoljno pristupi udruženju na način propisan statutom.

Maloljetna lica mogu sudjelovati kao članovi u radu udruženja na način propisan statutom.

Statutom udruženja može se predvidjeti postojanje počasnih članova.

3. Organi udruženja

Član 17.

Organ upravljanja udruženjem je skupština.

Ako statutom nije drugačije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruženja s jednakim pravom glasa.

Ako statutom nije predviđeno postojanje upravnog odbora ili drugog organa upravljanja, skupština će imenovati jedno ili više lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje udruženja.

Statutom se mogu predvidjeti i drugi organi udruženja.

Član 18.

Skupština udruženja:

- 1) donosi statut, izmjene i dopune statuta i druge akte određene statutom;
- 2) daje saglasnost na pravne radnje poduzete u postupku osnivanja udruženja;
- 3) bira i opoziva članove upravnog odbora ili, ukoliko statutom upravni odbor nije predviđen kao poseban organ, imenuje i opoziva lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje udruženja;
- 4) usvaja izvještaje koja je pripremio upravni odbor ili lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje;
- 5) odlučuje o udruživanju u saveze, pripajanju, razdvajanju, transformaciji, prestanku rada i drugim statusnim promjenama udruženja;
- 6) odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugog organa.

Član 19.

Upravni odbor odnosno lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje udruženja, ako statutom udruženja nije predviđeno postojanje upravnog odbora:

- 1) priprema sjednice skupštine;
- 2) priprema i predlaže nacrt izmjena statuta i drugih akata koje donosi skupština;
- 3) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština;
- 4) upravlja imovinom udruženja;
- 5) podnosi godišnje ili periodične izvještaje o svom radu skupštini na usvajanje;
- 6) vrši druge poslove određene statutom.

III – FONDACIJE

1. Osnivanje fondacija

Član 20.

Fondaciju može osnovati jedno ili više domaćih odnosno stranih fizičkih ili pravnih lica.

Fondacija može biti osnovana jednostranom izjavom volje, odlukom, ugovorom ili drugim pravno valjanom aktom.

Ukoliko statutom nije drugačije uređeno, smatrat će se da je fondacija osnovana na neodređeno vrijeme.

Osnivač donosi osnivački akt i statut fondacije.

Fondacija se može pripajati, razdvajati ili transformisati samo u drugu fondaciju.

Fondacija može imati svoje organizacione oblike (podružnice, urede i sl.), u skladu sa statutom.

Član 21.

Osnivački akt fondacije sadrži:

- 1) ime i prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište osnivača;
- 2) naziv i sjedište i adresu fondacije;
- 3) osnovne ciljeve za koje je fondacija osnovana;
- 4) novčana sredstva ili druge oblike imovine koje osnivač ulaže, a koji ne mogu biti manji od 2.000,00 KM;
- 5) ime lica koje je ovlašteno da obavi poslove upisa u registar fondacije;
- 6) potpis osnivača; i
- 7) jedinstveni matični broj građana ukoliko su osnivači državljani Bosne i Hercegovine.

Član 22.

Fondacija ima statut.

Statut fondacije sadrži:

- 1) naziv i sjedište fondacije;
 - 2) ciljeve i djelatnost fondacije;
 - 3) organe fondacije, njihove ovlasti, način imenovanja i opoziva članova organa fondacije, trajanje mandata, kvorum i pravila glasanja, uključujući i specifična pitanja o kojima se odlučuje kvalifikovanim većinom;
 - 4) zastupanje i predstavljanje fondacije;
 - 5) oblik i sadržaj pečata fondacije;
 - 6) oblik i sadržaj znaka ako fondacija odluči da ima znak;
 - 7) pravila korištenja sredstava fondacije;
 - 8) moguće korisnike sredstava fondacije;
 - 9) postupak za donošenje statuta, izmjene i dopune statuta i druge opće akte fondacije;
 - 10) način usvajanja i podnošenja finansijskog izvještaja i izvještaja o radu;
 - 11) uvjete i postupak za pripajanje, razdvajanje, transformaciju ili prestanak rada fondacije;
 - 12) pravila za raspodjelu imovine fondacije u slučaju prestanka rada fondacije.
- Statutom se mogu regulirati i druga pitanja od značaja za ciljeve i djelatnost fondacije.

2. Organi fondacije

Član 23.

Organ upravljanja fondacijom je upravni odbor.

Osnivač ili lice ovlašteno od osnivača imenuje upravni odbor.

Statutom se mogu predvidjeti i drugi organi fondacije.

Član 24.

Upravni odbor:

- 1) ostvaruje ciljeve fondacije utvrđene u statutu;
- 2) daje saglasnost za pravne radnje koje su preuzete u ime fondacije prije njenog upisa u registar;
- 3) upravlja imovinom fondacije;
- 4) vrši izmjene i dopune statuta i drugih akata, ukoliko nije drugačije uređeno u statutu;
- 5) imenuje lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje fondacije;
- 6) odlučuje o pripajanju, razdvajanju, transformaciji i prestanku rada fondacije;
- 7) priprema finansijske i druge izvještaje;
- 8) vrši druge poslove u skladu sa Zakonom i statutom.

Član 25.

Upravni odbor čine najmanje tri člana.

Član upravnog odbora može biti fizičko ili pravno lice preko ovlaštenog zastupnika.

Članovi upravnog odbora ne mogu biti:

- 1) maloljetna lica
- 2) lica zaposlena u fondaciji;
- 3) članovi drugih organa fondacije;
- 4) lica koja vrše nadzor nad radom fondacije.

IV - REGISTRIRANJE UDRUŽENJA I FONDACIJA

Član 26.

Udruženje se upisuje u registar udruženja, a fondacija u registar fondacija.

Registar udruženja vodi Federalno ministarstvo ako se statutom udruženja predvidi da će udruženje djelovati na području dva ili više kantona, a ako se statutom predvidi da će udruženje djelovati na području jednog kantona, registar udruženja će voditi kantonalni organ.

Registar svih fondacija i svih stranih nevladinih organizacija vodi Federalno ministarstvo. Danom upisa u registar udruženje ili fondacija stiče svojstvo pravnog lica.

Član 27.

Registar udruženja ili fondacije je otvoren za javnost.

Svako lice ima pravo uvida u podatke upisane u registar iz stava 1. ovog člana, odnosno pravo da zatraži fotokopiju upisa u registar ili bilo kojeg dokumenta iz spisa registriranog udruženja ili fondacije. Fotokopija se izdaje u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Iznimno od odredbi stava 2. ovog člana, ovlaštenu predstavnik udruženja ili fondacije može zahtijevati od registriranog organa da određeni podaci koji su upisani u registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi se time mogao ugroziti lični integritet osnivača ili članova udruženja ili fondacije (zaštita lica oboljelih od zaraznih bolesti, liječenih ovisnika, žrtava zlostavljanja itd.).

O zahtjevu iz stava 3. ovog člana odlučuje Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Federalni ministar pravde propisat će obrasce i način vođenja registra udruženja odnosno fondacija.

Član 28.

Uz zahtjev za upis u registar udruženja ili fondacije prilaže se:

- 1) osnivački akt i statut udruženja ili fondacije;
- 2) spisak članova organa upravljanja, i
- 3) odluka nadležnog organa o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje udruženja ili fondacije.

Član 29.

O zahtjevu za upis u registar Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ donosi rješenje.

Rješenje o upisu u registar udruženja ili fondacije sadrži:

- 1) datum upisa;
- 2) registracijski broj pod kojim je izvršen upis;
- 3) naziv i sjedište udruženja ili fondacije;
- 4) ciljeve ili djelatnost za koje je udruženje ili fondacija osnovano, i
- 5) imena lica ovlaštenih za zastupanje i predstavljanje.

Primjerak rješenja o upisu u registar udruženja odnosno fondacija dostavlja se nadležnom organu uprave u čije područje spada djelatnost udruženja odnosno fondacije radi vršenja inspeksijskog nadzora i Federalnom ministarstvu radi vođenja centralnog registra udruženja i fondacija.

Član 30.

Nakon prijema zahtjeva za upis u registar Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ izdaje potvrdu o prijemu zahtjeva za upis. Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ dužno je donijeti rješenje o zahtjevu za upis u registar u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva za upis.

Član 31.

Ako Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ utvrdi da u statutu udruženja odnosno fondacije nisu ispunjeni uvjeti iz člana 14. odnosno člana 22. ovog zakona, ili da uz zahtjev za upis u registar nije priloženo sve što je predviđeno članom 28. ovog zakona, pismeno će zatražiti da podnosilac zahtjeva u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja otkloni utvrđene nedostatke.

Ako podnosilac zahtjeva ne otkloni utvrđene nedostatke u predviđenom roku, Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ rješenjem će odbaciti zahtjev za upis u registar.

Ako Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ utvrdi da su ciljevi ili djelatnost udruženja ili fondacije u suprotnosti s odredbama člana 3. st. 2. i 3. ovog zakona, rješenjem će odbiti zahtjev za upis u registar.

Član 32.

Rješenja iz člana 29. stav 1., člana 31. st. 2. i 3., člana 33. stav 2. i člana 42. ovog zakona su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Vrhovnog suda Federacije odnosno kantonalnog suda protiv rješenja kantonalnog organa.

Član 33.

Udruženja odnosno fondacije dužni su Federalnom ministarstvu odnosno kantonalnom organu prijaviti promjenu statuta, naziva, sjedišta, djelatnosti, lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje, članova organa upravljanja, pripajanja, razdvajanja ili transformaciju i prestanak rada udruženja odnosno fondacije u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.

O upisu u registar promjene iz stava 1. ovog člana donosi se rješenje.

Primjerak rješenja iz stava 2. ovog člana kantonalni organ dostavlja Federalnom ministarstvu.

Član 34.

Rješenje o upisu u registar i o prestanku rada udruženja ili fondacije koje vodi Federalno ministarstvo objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH", a rješenje koje donosi kantonalni organ objavljuje se u službenom glasilu kantona.

Troškove objavljivanja upisa u registar snosi udruženje ili fondacija.

V - UPIS U REGISTAR STRANE I MEĐUNARODNE NEVLADINE ORGANIZACIJE

Član 35.

Odredbe ovog zakona o upisu i brisanju iz registra udruženja ili fondacija primjenjuju se i na upis u registar kancelarija, predstavništva ili drugog organizacionog oblika strane ili međunarodne nevladine organizacije (u daljnjem tekstu: strana nevladina organizacija), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 36.

U registar Federalnog ministarstva upisuju se strane i međunarodne nevladine organizacije.

Njihovi organi mogu imati sjedište i djelovati na teritoriju Federacije nakon upisa u registar, ako za to dobiju saglasnost Vlade Federacije i ako njihova djelatnost nije u suprotnosti sa Ustavom, Zakonom i međunarodnim ugovorima.

Član 37.

Uz zahtjev za upis u registar strane nevladine organizacije, Federalnom ministarstvu se prilaže rješenje o matičnoj registraciji, odluka nadležnog organa nevladine organizacije o otvaranju ureda, predstavništva ili drugog organizacionog oblika strane nevladine organizacije u Federaciji, sjedište i adresa ureda u Federaciji i fotokopija isprave o identitetu lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje.

Ako prema zakonu zemlje u kojoj se nalazi sjedište strane nevladine organizacije nije propisan obavezan upis u registar, uz zahtjev za upis podnosi se druga pisana isprava ovjerena od notara, suda ili drugog nadležnog organa kojom se dokazuje da ta organizacija ima status pravnog lica u domicilnoj zemlji.

Ukoliko rješenje, odnosno pisana isprava iz stava 2. ovog člana o matičnoj registraciji ne sadrži podatke o statutarnim ciljevima i djelatnosti nevladine organizacije, uz zahtjev za upis u registar podnosi se i statut u prijevodu ili neki drugi unutrašnji akt iz kojeg su vidljivi ciljevi nevladine organizacije.

VI - IMOVINA UDRUŽENJA I FONDACIJA

Član 38.

Imovinu udruženja i fondacija čine:

- 1) članarine, kada je u pitanju udruženje;
- 2) dobrovoljni prilozi i pokloni fizičkih i pravnih lica;
- 3) sredstva dodjeljenja iz budžeta;
- 4) prihodi od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnih prihoda;
- 5) prihodi stečeni obavljanjem privredne djelatnosti;
- 6) drugi prihodi stečeni, u skladu sa Zakonom i statutom.

Član 39.

Nadzor nad namjenskim korištenjem i raspolaganjem sredstvima udruženja ili fondacija vrši organ udruženja ili fondacije određen statutom.

Član 40.

Udruženje i fondacija dužni su uredno voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje, u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Član 41.

Organi udruženja ili fondacije dužni su upravljati imovinom udruženja ili fondacije s pažnjom dobrog domaćina.

Ako udruženje ili fondacija obavlja privrednu djelatnost, u skladu s odredbama ovog zakona, članovi upravnog odbora dužni su upravljati imovinom koja se koristi za obavljanje te djelatnosti s pažnjom dobrog privrednika.

Član organa udruženja ili fondacije ne može glasati o imovinskim pitanjima u kojima se on, njegov bračni drug ili njegov srodnik do trećeg stepena pojavljuje kao zainteresirano lice.

Članovi organa udruženja ili fondacije dužni su osigurati da se svi pravni poslovi udruženja ili fondacije zaključuju po tržišnoj vrijednosti, ili po uvjetima koji su povoljniji za udruženje ili fondaciju.

VII - BRISANJE IZ REGISTRA

Član 42.

Udruženja i fondacije brišu se iz registra kada Federalno ministarstvo, odnosno kantonalni organ donese konačno rješenje o prestanku rada udruženja odnosno fondacije ili kada Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine odnosno kantonalni sud donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruženja ili fondacije.

Član 43.

Udruženje ili fondacija prestaje s radom:

- 1) ako nadležni organ udruženja, odnosno fondacije donese odluku o prestanku rada ili odluku o pripajanju, razdvajanju ili transformaciji udruženja odnosno fondacije;
- 2) ako su ispunjeni uvjeti iz člana 9. stav 4. ovog zakona, ili ako se utvrdi da je udruženje ili fondacija prestala djelovati.

Smatrat će se da je udruženje prestalo djelovati:

- 1) ako je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruženja za održavanje skupštine, a skupština udruženja nije održana;
- 2) ako se broj članova udruženja smanji ispod broja određenog ovim zakonom za osnivanje udruženja, a skupština udruženja u roku od tri mjeseca od dana nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o prijemu novih članova.

Nezavisno od odredbi stava 2. tačka 2. ovog člana, udruženje neće prestati ako prijem novih članova nije moguć zbog objektivnih okolnosti koje su prouzrokovane prirodom statutarnih ciljeva i djelatnosti udruženja.

Kada Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ utvrdi činjenice iz stava 1. ovog člana donosi rješenje o prestanku rada udruženja odnosno fondacije.

Član 44.

Udruženju odnosno fondaciji zabranit će se rad:

- 1) ako djeluje suprotno odredbama člana 3. stav 2. ovog zakona;
- 2) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 50.) nastavi da obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima udruženja ili fondacije (čl. 14. i 22.);
- 3) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (član 50.) nastavi da djeluje.

Postupak za zabranu rada udruženja odnosno fondacije pokreće federalni tužilac odnosno kantonalni tužilac.

Član 45.

Presudu o zabrani rada udruženja odnosno fondacije donosi Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine odnosno kantonalni sud.

Presudom kojom se izriče zabrana rada udruženja odnosno fondacije odredit će se mjere u pogledu imovine, kao i druge neophodne mjere.

U postupku o zabrani rada udruženja odnosno fondacije, pokrenutog na osnovu člana 3. stav 2. ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe Zakona kojim je uređen krivični postupak.

Član 46.

Preostala imovina udruženja ili fondacije koja se briše iz registra raspoređuje se shodno odluci nadležnog organa udruženja ili fondacije, u skladu s odredbama statuta.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, imovina fondacije ili udruženja koje je uživalo poreske, carinske i druge povlastice, ili koje je primilo budžetske donacije ili donacije od građana ili pravnih lica u ukupnom iznosu većem od 10.000,00 KM u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini, dodjeljuje se drugoj fondaciji ili udruženju registriranom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

Ukoliko nadležni organ fondacije ili udruženja ne donese odluku o raspodjeli imovine do dana brisanja iz registra, Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ donijet će odluku o raspodjeli preostale imovine drugoj fondaciji ili udruženju registriranom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

VIII - NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA UDRUŽENJA I FONDACIJA

Član 47.

Nadzor nad zakonitošću rada udruženja i fondacija vrši nadležni federalni odnosno kantonalni organ uprave u čije područje spada praćenje stanja u oblasti na koju se odnosi djelatnost udruženja ili fondacije.

Član 48.

U vršenju upravnog nadzora nad obavljanjem povjerenih javnih ovlaštenja, nadležni federalni organi koji vrše nadzor iz člana 46. ovog zakona, imaju pravo i dužnost naročito da:

- 1) rješavaju po žalbi protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlaštenja;
- 2) vrše druga prava koja po Zakonu ima drugostepeni organ u upravnom postupku;
- 3) daju stručna uputstva i objašnjenja za primjenu Zakona, drugih propisa i općih akata koji se odnose na vršenje povjerenih javnih ovlaštenja.

Član 49.

Udruženje ili fondacija koja vrši javna ovlaštenja dužna je organu uprave koji vrši nadzor nad njihovim radom da najmanje jedanput godišnje podnese izvještaje o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja.

Član 50.

Ako udruženje ili fondacija koji vrše javna ovlaštenja ne vrše povjerene poslove, u skladu sa svojim dužnostima, nadležni organ uprave koji vrši nadzor dužan je pisano naložiti organu upravljanja udruženja ili fondacije mjere za uklanjanje uočenih nedostataka, kao i poduzeti druge mjere u okviru svojih prava i dužnosti.

Poslovi iz stava 1. ovog člana vrše se u skladu sa odredbama Zakona o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/97), koji se odnose na javna ovlaštenja.

IX - KRIVIČNE ODREDBE

Član 51.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj udruženje odnosno fondacija:

- 1) ako obavlja djelatnosti koje nisu u skladu sa statutarnim ciljevima i djelatnostima udruženja ili fondacije (član 3. st. 2. i 3., član 4. st. 1. i 2. i čl. 14. i 22.);
- 2) ako u pravnom prometu ne upotrebljava naziv pod kojim je upisano u registar (član 7. stav 5.);
- 3) ako Federalnom ministarstvu odnosno kantonalnom organu ne prijavi promjene podataka koje se upisuju u registar u roku od 30 dana od dana nastupanja promjene (član 33.);
- 4) ako ne upotrijebi višak prihoda nad rashodima ostvarenim obavljanjem privrednih djelatnosti na način predviđen Zakonom i statutom.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorno lice u udruženju odnosno fondaciji.

Odgovornim licem iz stava 2. ovog člana smatra se lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje odnosno drugo lice koje je neposredno zaduženo da izvrši određeni posao.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 52.

Udruženje i fondacija koji su upisani u registar udruženja građana odnosno registar fondacija, kao i registar humanitarnih organizacija, do dana stupanja na snagu ovog zakona dužni su uskladiti svoje opće akte s odredbama ovog zakona, u slučaju da su ona u suprotnosti s odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 53.

Postupci za registraciju koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona dovršit će se po odredbama ovog zakona.

Član 54.

Federalni ministar pravde donijet će propis iz člana 27. stav 5. ovog zakona za vođenje registarskih knjiga udruženja i fondacija u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i odrediti visinu naknade za upis udruženja odnosno fondacija u registar Federalnog ministarstva.

Visinu naknade za upis udruženja u registar kantonalnog organa utvrđuje rukovodilac tog organa.

Član 55.

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju na saveze i druge oblike povezivanja udruženja ili fondacija.

Član 56.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe: Zakon o udruženjima građana ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/95), Zakon o fondacijama i zakladama ("Službene novine Federacije BiH", broj 16/98) i Zakon o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/98), osim čl. 2., 5., 11. i 12., član 22. stav 2., čl. 26. i 27., član 29. stav 2., član 30. stav 1. i čl. 34. i 35.

Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".